

МЕТОДИЧНА СИСТЕМА ОПАНУВАННЯ СТАНДАРТАМИ ТА ШТАБНИМИ ПРОЦЕДУРАМИ НАТО ЯК ЧИННИК ДОСЯГНЕННЯ ТВОРЧОГО РІВНЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРИ ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ

Впровадження стандартів та штабних процедур (СШП) НАТО у ЗС України – це важлива складова тих зусиль, які докладає держава для просування шляхом європейської та євроатлантичної інтеграції. Для забезпечення подальшого функціонування основних структурних елементів ЗС України в рамках стандартів НАТО, важливе нівелювання лінгвокультурних та соціокультурних відмінностей країн, які входять до Альянсу.

Для засвоєння СШП НАТО на рівні впровадження і формування творчого рівня компетенції, необхідне розширення меж вивчення матеріалу від дослівного перекладу існуючих документів до розуміння філософії, на якій вони будуються, в межах соціостандартів (у т. ч. військових стандартів), тобто на рівні іншого способу військового життя.

Метою статті є виявлення (під час вивчення СШП НАТО) тих аспектів, що потрібні для розширення меж освіти за цим напрямом і пошук методичних прийомів навчання для досягнення творчого рівня компетенції військовослужбовцями у ході імплементації СШП.

Основними напрямками удосконалення методичної системи опанування СШП НАТО, потрібними для їх успішної імплементації, доцільно вважати такі формуючі елементи ментальної репрезентації як навчання аналітичному читанню, розвинення загальнонавчальних навиків курсантів, вивчення основ теорії перекладу та набування фонових знань. Такий підхід сприятиме розширенню меж освіти що, в свою чергу, буде запорукою досягнення творчого рівня компетенції під час імплементації цих стандартів і штабних процедур НАТО до процесу функціонування збройних сил.

У подальших дослідженнях автори планують визначити взаємозв'язки елементів методичної системи опанування СШП НАТО та якісні характеристики впливу цих зв'язків на рівень інтеперабельності системи у цілому.

Ключові слова: стандарти та штабні процедури НАТО, ментальна репрезентація, творчий рівень компетенції, імплементація стандартів НАТО, інтеперабельність методичної системи.

Постановка проблеми та завдання дослідження. Зміни у воєнно-стратегічній обстановці, які відбулися в Європі протягом останнього десятиріччя, виникнення нового спектру загроз у сфері безпеки для України обумовили необхідність визначення проблем в теорії і практиці підготовки, організації і веденню боїв (бойових дій, військових операцій) військами, що залишилися у спадок від воєнного мистецтва часів СРСР [1]. Тому є **актуальним** вирішення цих проблем завдяки вивченню і впровадженню у Збройні Сили (ЗС) України основних положень СШП НАТО.

Перехід на стандарти НАТО для ЗС України означає перехід на якісно новий рівень, що передбачає не тільки технічний, а рівень осмислення сучасних поглядів на збройні сили та їх дії, підготовку і ведення збройної боротьби в умовах "гібридної війни". При цьому здійснюється позбавлення морально застарілого бачення принципів і методів ведення війни на сучасному етапі розвитку теорії і практики воєнного мистецтва.

Стандартами НАТО називають систему угод, правил і військових стандартів, що прийняті між державами-членами Альянсу. Ці угоди і нормативи охоплюють мало не всі "дрібниці армійського життя" – від штабних процедур щодо вироблення і прийняття управлінських рішень, наприклад, до типу (марки) палива для літаків, танків, БТР і розміру горловин на баках цих машин та кількості металевих заклепок на обшивці тенту вантажного автомобіля [2].

Тож зусилля ЗС України з опанування СШП НАТО – це важлива складова тих заходів, які докладає Україна для просування шляхом європейської та євроатлантичної інтеграції. Для якісної імплементації СШП НАТО, яка буде пов'язана з підвищенням якості управління ЗС України, впорядкуванням діяльності залучених до цього структур, досягнення оптимального балансу між плануванням та використанням ресурсів і спроможностей в оперативній, адміністративній та матеріальній сферах, за необхідне слід розуміти, що це нова філософія військового будівництва (реформування) [3].

На практиці даний тезис означає, що для досягнення максимальної сумісності і безвідмовного функціонування всього структурного механізму ЗС України при співробітництві з військовими структурами країн НАТО, важливе місце посідає нівелювання ментальних відмінностей країн і створення ефективного механізму інформаційного забезпечення імплементації СШП.

Завданнями досліджень з цього приводу є: аналіз досягнутої інтероперабельності методичної системи опанування СШП НАТО, встановлення можливості їх впровадження на рівні свідомої компетентності, визначення необхідного обсягу знань, вмінь та навичок, а також методичних засобів для досягнення представниками ЗС України свідомого творчого рівня компетенції для імплементації цих стандартів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній літературі мають місце дослідження проблем впровадження стандартів НАТО. У ряді джерел приводиться їх класифікація і вказуються орієнтовні строки імплементації [4, 5]. У 2017 р. впроваджено 24 нормативних документи НАТО через розроблення 25 національних військових нормативно-правових і нормативних актів, розроблені такі оперативні стандарти як глосарій аббревіатур, словник систем зв'язку і інформаційних систем; стандарти з організації протидії саморобним вибуховим пристроям і т. ін. [6]. Це надало можливість розпочати вивчення основ військового управління та СШП НАТО у вищих військових навчальних закладах [7].

Аналіз літератури дозволяє зробити висновок про недостатність довідникової і навчально-методичної бази щодо засвоєння СШП НАТО, а існуючі матеріали забезпечують їх засвоєння на рівні впізнання (усвідомлення) і відтворення [8-16].

Для засвоєння СШП НАТО на рівні застосування, а тим більше для формування творчого рівня компетенції, необхідне розширення меж вивчення матеріалу від перекладу і дослівного впровадження існуючих документів до розуміння філософії, на якій вони будуються, соціостандартів (військових стандартів), тобто іншого способу військового життя.

Метою статті є виявлення тих аспектів у вивченні СШП НАТО, які необхідні для розширення меж освіти за цим напрямом, пошук методичних прийомів навчання для досягнення творчого рівня компетенції військовослужбовцями при імплементації СШП.

Виклад основного матеріалу. Відносини України з Північно-Атлантичним альянсом мають пострадянську спадковість у анамнезі. У СРСР велася активна пропагандистська інформаційна кампанія, спрямована на створення негативного іміджу Північноатлантичного альянсу. Потребує певного часу “переналаштування” свідомості пересічної людини на те, що відкритість Альянсу для нових членів головним чином має на меті зміцнення стабільності в усій Європі, а не експансію військового впливу та потужності НАТО, чи зміну сутності її оборонної стратегії.

Протягом десятиріч панування радянського режиму в кількох поколіннях громадян сформувалися не тільки стійкі суспільні ідеологічні стереотипи, а і утворилася велика прогалина у суспільстві щодо елементарних знань про задачі НАТО. Так, геополітичні зміни кінця минулого сторіччя спричинили далекоюсяжні зміни клімату світової безпеки. Після закінчення холодної війни, роль НАТО суттєво розширилася. Сьогодні організація розбудовує підвалини, які були створені для сприяння стабільності, що базується на спільних демократичних цінностях та повазі до прав людини і верховенстві права на усьому континенті, працює з такими загрозами як піратство, кібератаки та тероризм. З цього приводу впливає потреба в акумуляції методичних зусиль не просто для вивчення концепції, завдання та штабних процедур НАТО, а й для трансформації (зміни) ментальності тих, хто навчається [17].

Формування ментальності є складний та довгостроковий процес, який залежить від традицій культури, соціальних структур та всього середовища життєдіяльності людини. Хронологічний зв'язок цього процесу із навчанням у виші дає змогу здійснювати цілеспрямований вплив на розвиток та формування особистості майбутнього офіцера. В першу чергу цьому може сприяти грамотно вибудований освітній процес, який забезпечить повноцінні умови для творчого, наукового, фізичного та ін. розвитку особистості. Матеріал таких дисциплін як історія, психологія, політологія та іноземна мова має високу ступінь імпліцитності, тому саме гуманітарний потенціал можна розглядати як потужний чинник ментальної репрезентації у курсантів.

Як відомо, менталітет проявляє себе саме через фонові знання як фрагменти когнитивного компонента свідомості. Фонові знання можуть забезпечити якісну імплементацію СШП альянсу, тому задача полягає у виділенні із насиченого за обсягом інформаційного пласту “історії питання” формуючих елементів ментальної репрезентації у курсантів [19].

Надання курсантам необхідних фонових знань у межах фахової підготовки перш за все є завданням для суміжних дисциплін та дисциплін гуманітарного блоку. Запорукою успіху на цьому шляху, як вважають автори, стане усвідомлення взаємозв'язків між видами підготовки курсантів, необхідним рівнем розвитку їх загально-навчальних навичок та врахуванням особливостей психолого-педагогічного супроводження певного виду навчальної діяльності. З цього приводу пояснювально-ілюстративний та репродуктивний методи навчання за доцільне замінювати на проблемно-орієнтований, застосовувати інноваційні технології навчання, які б створювали освітнє інформаційне середовище, в якому формувалася метальна репрезентація курсантів щодо творчого рівня компетенції при імплементації СШП НАТО.

Фонові знання реалізуються за допомогою певних мовних засобів, тобто до лінгвістичного аспекту підготовки курсантів слід включити вивчення спеціальної лексики та відповідних національних реалій. Зрозуміло, що невід'ємною частиною вивчення СШП НАТО є знання мови оригіналу. Як відомо, робочими мовами в НАТО є англійська і французька. Для бойової підготовки і повсякденної служби військ у ЗС України використовуються 765 таких стандартів або, іншими словами, нормативних документів НАТО. У більшості із цих документів, яких нараховується біля 655, використовується мова оригіналу – англійська [2]. Їх впровадження невід'ємне від посилення мовної підготовки у Збройних Силах України. Саме лінгвістичне забезпечення методичної системи опанування СШП НАТО пропонується розглядати як потужний чинник у формуванні ментальної репрезентації курсантів, розвитку базових навичок прагматичної та комунікативної компетенції, ефективного інформаційного сприйняття СШП НАТО.

Розглянемо детальніше основні напрямки підготовки курсантів, необхідних для їх успішної участі у процесі імплементації стандартів НАТО у збройні сили.

Навчання аналітичному читанню, тобто не тільки розумінню змісту прочитаного тексту, але вмінню аналізувати інформацію в тексті, що сприятиме підвищенню інтероперабельності методичної системи з опанування СШП НАТО. Для досягнення цієї мети необхідна цілеспрямована робота з відпрацювання прийомів аналітичної роботи з текстом, що в свою чергу вимагає розвиток інтелектуальних та інформаційних загальнонавчальних навичок у курсантів. Розвиток саме цих навичок курсантів необхідний для глибинного розуміння змісту та подолання лінгвістичних труднощів, зумовлених стилістикою стандартів НАТО як нормативних документів.

Вивчення основ теорії перекладу, тобто опанування процесом перекладу не як простою заміною одиниць однієї мови одиницями іншої мови, а як специфічною компонентою роботи з іншомовним текстом. З цього спливає, що при перекладі першоджерел імпліцитно повинні бути присутні питання політології, соціології, філософії, психології та інших наук [18].

Набуття фонових знань, які роблять зрозумілою мовленнєву поведінку представників іншої культури. Зазвичай при роботі з іноземними текстами відбувається репрезентація змісту ментального світу автора за “алгоритмом” культури, до якої він належить. Аутентичний

переклад можливий тільки за умови знання чужої культури, наявності фонових знань – особливостей національного характеру, сукупність специфічних для даної культури цінностей, установок, поведінкових норм. У цьому випадку активно слід використовувати гуманітарний потенціал суміжних дисциплін – історії, літератури, культурології, тощо.

Для потреб імплементації стандартів НАТО, сьогодні недостатньо складати програми вивчення іноземної мови виключно на лінгвістичному аспекті. З цього погляду до переліку навчальних питань доцільно включати такі, що сприятимуть розвитку комунікативній компетенції та подоланню комунікативних бар'єрів.

Інтероперабельність методичної системи опанування стандартами НАТО повинна забезпечувати налагодження взаємодії із підрозділами Альянсу з питань використання ресурсів та спроможностей в оперативній, адміністративній та матеріальній сферах. Прищеплення базових навичок спілкування слід розширити до рівня прагматичної та комунікативної компетенцій – навчати усному та письмовому спілкуванню за тематикою, що віддзеркалює політичні явища, соціальні відносини існування у військовому суспільстві країн Альянсу, тобто формує ментальну репрезентацію.

Виходячи з цього, вивчення стандартів НАТО слід сприймати на базі вищої військової освіти саме як засіб для адаптації шляхів та способів їхнього застосування до норм та правил, які існують в країнах НАТО для досягнення повної взаємосумісності українських частин та підрозділів з силами Альянсу.

Однією з важливих проблем процесу імплементації стандартів та штабних процедур НАТО, необхідною для єдиного підходу до прийняття рішень, на думку авторів є розвиток культури мови, тобто вміння правильно говорити та писати, вживати слова та вирази відповідно до ситуації та мети професійного спілкування. На думку авторів, при роботі зі стандартами та штабними процедурами НАТО увагу слід приділяти таким основним компонентам культури мови:

- правильність дотримання мовних норм, зокрема стилістики;
- комунікативна доцільності, зокрема відповідність мовних норм умовам та меті практичного застосування;
- точність висловлювань, включаючи точність відображення дійсності та точність вираження думки словами.
- ясність та доступність перекладу аутентичних текстів для відповідної цільової аудиторії.
- психологічне супроводження процесу формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх офіцерів.

Наявність особливостей поведінкових реакцій у ситуаціях іншомовної професійної комунікативної взаємодії та використання цих знань передбачає засвоєння майбутніми офіцерами зразків спілкування та певної психологічної підготовки. У різних народів існують історично вироблені традиційні форми спілкування, які найчастіше закріплені в певних звичаях і обрядах. Незнання цих звичаїв та психологічна неготовність до них може ускладнити спілкування або зробити його неефективним. Культура іншомовного професійного спілкування повинна ґрунтуватися на знаннях тих правил, норм поведінки, які прийнятні в іншомовному суспільстві загалом, і на знаннях мовленнєво-поведінкового етикету, який є прийнятним у процесі іншомовного професійного спілкування, зокрема. У процесі вивчення СШП НАТО повинна враховуватися система зовнішніх психологічних чинників як у відборі змісту навчального матеріалу так і в процесі організації навчання іншомовного професійного спілкування, формування його культури [19, 20].

Висновки.

1. Сплановане впровадження стандартів та штабних процедур НАТО у ЗС України – це важлива складова тих зусиль, які докладає держава для просування шляхом європейської та євроатлантичної інтеграції. Перехід на стандарти НАТО для ЗС України означає перехід на якісно новий рівень, не тільки технічний, а і рівень осмислення сучасних поглядів на збройні сили та їх дії, підготовку і ведення збройної боротьби в умовах “гібридної війни”.

2. Для забезпечення подальшого функціонування основних структурних елементів ЗС України в рамках стандартів НАТО, важливе нівелювання лінгвокультурних та соціокультурних відмінностей країн, які входять до Альянсу.

3. У вітчизняній літературі є дослідження проблем впровадження стандартів НАТО. У ряді джерел приводиться їх класифікація та вказуються орієнтовні строки імплементації. Це надало можливість розпочати вивчення основ військового управління та СШП НАТО у вищих військових навчальних закладах. Але сьогодні впливає потреба в акумуляції методичних зусиль не просто для вивчення концепції, завдання та штабних процедур НАТО, а й для трансформації (зміни) ментальності тих, хто навчається.

4. Виділення у методичній системі опанування СШП НАТО формуючих елементів метальної репрезентації, сприятиме розширенню меж освіти що, в свою чергу, буде запорукою досягнення творчого рівня компетенції при імплементації цих стандартів та штабних процедур до процесу функціонування збройних сил.

5. В подальших дослідженнях автори планують визначити взаємозв'язки елементів методичній системі опанування СШП НАТО та якісні характеристики впливу цих зв'язків на рівень інтеперабельності системи в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року № 92/2016 “Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України” [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 14 березня 2016 р. № 92/2016. Законодавство України //Платформа LIGA:ZAKON. URL: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U092_16.html.
2. NATO Standardization Document Database [Електронний ресурс]: Режим доступу – www.nato.int/docu/standard.htm NATO STANAG Library (in English).
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року “Про Стратегічний оборонний бюлетень України” [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 6 червня 2016 р. № 240/2016. Законодавство України//Платформа LIGA:ZAKON. URL: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U240_16.html.
4. Хижняк В.В. Проблеми впровадження в Україні військової системи стандартизації НАТО / В.В. Хижняк // Системи озброєння і військова техніка. – 2005. – № 2(2). – С. 3-6.
5. Ткаченко А.Л., Михайлов О.В.; Педь М.О.; Троцько Л.Г.; Цимбал І.В. Оцінка термінів впровадження телекомунікаційних стандартів НАТО в Збройних Силах України // Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського.- Київ. – 2017. – № 2 – 13-16.
6. Біла книга - 2017. Збройні сили України Руснак Іван (гол.ред.) та інш. – Київ: МОУ, 2018. – 152 с.
7. Основи теорії військового управління та штабні процедури НАТО: навч. посіб. / В.П. Варакута, Д.В. Дяченко, О.М. Бриксін, І.І. Коломієць, О.О. Дичко, Т.В. Хліманцов. – Х.: ВІТВ НТУ “ХПІ”, – 2018. – 398 с.
8. Військовий посібник. Запровадження стандартів НАТО в системі підготовки Збройних Сил України. Програма “Страйкер”. – ГШ Збройних Сил України, 2017.
9. Військовий посібник 1.0 НАТО. Військове керівництво. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 2-1с. – 2-3с.
10. Військовий посібник 2.0 НАТО. Розвідка. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 1-2с.
11. Військовий посібник 3.21.20 НАТО. Піхотний батальйон. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 2-1с. – 2-3с.; 2-12с. – 2-14с.
12. Військовий посібник 5.0.1. НАТО. Командування. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 1-1с.; 2-1с.
13. Військовий посібник 5.0 А. НАТО. Операційний процес. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 1-5с.
14. Військовий посібник 5.0 Б. НАТО. Операційний процес. Додатки. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – А-1, В-1, С-1
15. Військовий посібник 3.0. НАТО. Операції. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 4-3с.
16. Військовий посібник 3.0. НАТО. Операції. Продовження. – ГШ Збройних Сил України, 2017. – 7-19с.

17. Довідник НАТО – 1110 Brussels, Belgium: NATO Public Diplomacy Division, 2006. – 386с.
18. Рецкер, Я.И. Теория перевода и переводческая практика: очерки лингвистической теории перевода / Я.И. Рецкер. – М.: Международные отношения, 1974. – 216 с.
19. Кухарева, Е.В. Клише как отражение национального менталитета (на примере арабских паремий): автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.19 / Е.В. Кухарева; [Воен. ун-т]. – М. 2005. – 16с.
20. Кіш Н.В. Педагогічні умови формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів. – Дисертація канд. пед. наук: 13.00.04, Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – 200 с.

REFERENCES

1. Legislation of Ukraine (2016) № 92/2016, Pro rishennya Rady natsional'noyi bezpeky i oborony Ukrainy vid 4 bereznya 2016 roku № 92/2016 “Pro Kontseptsiyu rozvytku sektoru bezpeky i oborony Ukrainy” [On-line]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14 bereznya 2016 roku № 92/2016 [“On the decision of the Council of National Security and Defense of Ukraine dated March 4, 2016, № 92/2016 “On the Concept of Development of the Security and Defense Sector of Ukraine”. Decree of the President of Ukraine dated 03/14/2016], Company LIGA:ZAKON, Kyiv, Ukraine. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U092_16.html.
2. NATO Standardization Document Database (2001). [On-line]: Available at: www.nato.int/docu/standard.htm NATO STANAG Library (in English).
3. Legislation of Ukraine (2016) № 240/2016, Pro rishennya Rady natsional'noyi bezpeky i oborony Ukrainy vid 20 travnya 2016 roku “Pro Stratehichnyy oboronnyy byuletен' Ukrainy” [On-line]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 6 chervnya 2016 r. № 240/2016 [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated 20 May 2016 "On the Strategic Defense Bulletin of Ukraine"], Company LIGA:ZAKON, Kyiv, Ukraine. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U240_16.html.
4. Khizhnyak, V.V. (2005) “Problems of implementing NATO's military standardization system in Ukraine”, *Systemy ozbroynennya i viys'kova tekhnika*, vol. 2, pp. 3–6.
5. Tkachenko, A. L., Mikhailov, O. V.; Ped, M. O.; Trotsko, L.G. and Tsymbal, I.V. (2017) “Estimation of terms of implementation of NATO telecommunication standards in the Armed Forces of Ukraine”, *Zbirnyk naukovykh prats' Tsentru voyenno-stratehichnykh doslidzhen' Natsional'noho universytetu oborony Ukrainy imeni Ivana Chernyakhovs'koho*, vol. 2, pp. 13–16.
6. Rusnak, Ivan (ed.) (2017) *Bila knyha - 2017. Zbroyni syly Ukrainy* [White Paper - 2017. Armed Forces of Ukraine] Ministry of Defense of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
7. Varakuta, V.P., Dyachenko, D.V., Bricksin, A.M., Kolomiets, I.I., Dichko, A.O. and Khlimentsov T. V. (2018), *Osnovy teoriiyi viys'kovoho upravlinnya ta shtabni protsedury NATO: navch. posib.* [Fundamentals of Military Management Theory and NATO Staff Procedures: Teach. Manual], VITV NTU “KHPI”, Kharkiv, Ukraine.
8. *Military allowance. The implementation of NATO standards in the training systems of the Armed Forces of Ukraine. Stryker Program (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
9. *Military allowance. 1.0 NATO. Military leadership (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 2-1, 2-3.
10. *Military allowance. 2.0 NATO. Intelligence (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 1-2.
11. *Military allowance. 3.21.20 NATO. Infantry Battalion (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 2-1, 2-3; 2-12. 2-14.
12. *Military allowance. 5.0.1. NATO. Command (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 1-1; 2-1.
13. *Military allowance. 5.0 A. NATO. Operating process (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 1-5.
14. *Military allowance. 5.0 B. NATO. Operating process (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. A-1, B-1, C-1.
15. *Military allowance 3.0. NATO Operations (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 4-3.
16. *Military allowance 3.0. NATO Operations. Continued (2017)*, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 7-19.
17. *NATO. Reference book (2006)*, Public Diplomacy Division NATO 1110 Brussels, Belgium. Division Diplomatie publique OTAN 1110 Bruxelles, Belgique.

18. Retsker, Ya. I. (1974), *Teoriya perevoda i perevodcheskaya praktika: ocherki lingvisticheskoy teorii perevoda*. [Translation Theory and Translation Practice: Essays on Linguistic Translation Theory], Moscow, Mezhdunarodnyye otnosheniya, the USSR.

19. Kukhareva, E.V. (2005), "Cliche as a reflection of the national mentality (on the example of the Arabic paremias)", Abstract of Ph.D. dissertation, Philology, Military university, Moscow, Russia.

20. Kish, N.V. (2015), "Pedagogical conditions of forming a culture of foreign-language professional communication of future engineers", Ph.D. Thesis, Pedagogics, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine.

к.т.н. Макогон О.А., к.військ.н., доц. Варакута В.П.,
к.і.н. Криленко І.М., к.філос.н. Соколіна О.В.

МЕТОДИЧЕСКАЯ СИСТЕМА ОСВОЕНИЯ СТАНДАРТОВ И ШТАБНЫХ ПРОЦЕДУР НАТО КАК ФАКТОР ДОСТИЖЕНИЯ ТВОРЧЕСКОГО УРОВНЯ КОМПЕТЕНЦИИ ПРИ ИХ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ

Внедрение стандартов и штабных процедур (СШП) НАТО в ВС Украины – это важная составляющая тех усилий, которые прилагает государство для продвижения по пути европейской и евроатлантической интеграции. Для обеспечения дальнейшего функционирования основных структурных элементов ВС Украины в рамках стандартов НАТО, важное нивелирование лингвокультурных и социокультурных различий стран, входящих в Альянс.

Для освоения СШП НАТО на уровне применения, а тем более для формирования творческого уровня компетенции, необходимо расширение границ изучения материала от перевода и дословного внедрения существующих документов к пониманию философии, на которой они строятся, социостандартов, военных стандартов, то есть иного способа военной жизни.

Целью статьи является выявление тех аспектов в изучении СШП НАТО, которые необходимы для расширения границ образования по этому направлению, поиск методических приемов обучения для достижения творческого уровня компетенции военнослужащих при имплементации СШП.

Основными направлениями совершенствования методической системы освоения СШП НАТО, необходимых для их успешной имплементации, целесообразно считать такие формирующие элементы ментальной репрезентации как обучение аналитическом чтению, развитие общеучебных навыков курсантов, изучение основ теории перевода и приобретение фоновых знаний. Такой подход будет способствовать расширению границ образования что, в свою очередь, будет залогом достижения творческого уровня компетенции при имплементации этих стандартов и штабных процедур в процесс функционирования вооруженных сил.

В дальнейших исследованиях авторы планируют определить взаимосвязи элементов методической системы освоения СШП НАТО и качественные характеристики влияния этих связей на уровень интероперабельности системы в целом.

Ключевые слова: стандарты и штабные процедуры НАТО, ментальная репрезентация, творческий уровень компетенции, имплементация стандартам НАТО, интероперабельность методической системы.

Ph.D. Makogon O.A., Ph.D. Varakuta V.P., Ph.D. Krylenko I.M., Ph.D. Sokolina O.V.

METHODOLOGICAL SYSTEM OF DISTURBANCES BY NATO STANDARDS AND STANDARD PROCEDURES AS A FACTOR TO ACHIEVE COMPETENCY LEVELS AT THEIR IMPLEMENTATION

Implementation of NATO Standards and Staff Procedures (SSP) in the Armed Forces of Ukraine is an important part of the efforts made by the state to advance through European and Euro-Atlantic integration. In order to ensure the further functioning of the main structural elements of the Armed Forces of Ukraine in the framework of NATO standards, it is important to level the linguistic and cultural differences between the countries of the Alliance.

For the assimilation of NATO's SSP at the level of application, and even more so for the creation of a creative level of competence, it is necessary to expand the scope of studying the material from the translation and verbatim implementation of existing documents to an understanding of the philosophy on which they are based, societal standards, military standards, that is, another way of military life.

The goal of the article is to identify the aspects of NATO's SSP study needed to expand the education curriculum in this area, to seek methodological teaching methods to achieve the creative level of competence of servicemen in the implementation of the SSP.

The main guideline for improving the methodological system of NATO's SSP mastering, necessary for their successful implementation, is advisable to consider such forming elements of mental representation as training in analytical reading, development of general educational skills of cadets, learning the basics of translation theory and acquiring background knowledge. Such approach will help expand the boundaries of education, which, in turn, will be the key to achieving a creative level of competence in implementing these standards and staff procedures in the functioning of the armed forces.

In further studies, the authors plan to determine the interrelationships of the elements of the NATO's SSP methodological system and the qualitative characteristics of these links influence on the level of the system interoperability as a whole.

Key words: NATO standards and staff procedures, mental representation, creative level of competence, implementation of NATO standards, interoperability of methodological system.

